

Rehe katastriüksuse detailplaneeringu avalikul väljapanekul arvestamata jäetud arvamuste arutelu

PROTOKOLL

4. jaanuar 2017, Jõgeva Maavalitsuse IV korruse saal

Arutelu algas kell 15.00
Arutelu lõppes kell 16.45

Arutelu juhataja: Jõgeva Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna juhataja Mart Tooming.

Osalejad: Viktor Svjatõšev, Kristi Tamme, Mart Tooming ja Janika Raudsepp (Jõgeva Maavalitsus),
Malle Jaanikesing ja Rein Põldmaa (Mõhküla küla elanike esindajad),
Toivo Tõnson, Janne Veski ja Margi Ein (Põltsamaa Vallavalitsus),
Urmas Pallon ja Märt Riisenberg (Farm In Productions OÜ),
Margo Kuusk (Tulundusühistu Farm In),
Toivo Kens (E-Piim Nõukogu),
Veiko Viisileht (Advokaadibüroo LINKLaw OÜ),
Sirje Elme (Casa Planeeringud OÜ).

Puudus: Mihkel Vaarik (Adepte Ekspert OÜ).

PÄEVAKORD:

Rehe katastriüksuse (katastritunnus 61602:002:0510) detailplaneeringu avaliku väljapaneku jooksul arvamuse esitanud Mõhküla küla elanike esindaja Malle Jaanikesingu (ühispöördumine), kelle arvamust planeeringu koostamisel ei arvestatud, ja detailplaneeringu koostamist korraldava Põltsamaa Vallavalitsuse seisukohtade ära kuulamine.

Jõgeva Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna juhataja **Mart Tooming** avab koosoleku ning tema ettepanekul tehakse tutvustusring. Samuti selgitas, et tänane arutelu lindistatakse protokolliga koostamise eesmärgil.

Jõgeva Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna planeeringute peaspetsialist **Janika Raudsepp** selgitas ära kuulamise eesmärgi, milleks on detailplaneeringu avalikul väljapanekul esitatud arvamuste osas osapoolte ära kuulamine ja võimalike kokkulepete saavutamine. Juhul kui kokkulepet ei saavutata, esitab Jõgeva maavanem kirjaliku seisukoha eriarvamuste osas 30 päeva jooksul pärast osapoolte ära kuulamist.

Ära kuulamise kutse saadeti Mõhküla küla elanike esindaja Malle Jaanikesingule, kelle arvamust planeeringu koostamisel ei arvestatud, planeeringu koostamist korraldava Põltsamaa

Vallavalitusele, planeeringuala arendaja Farm In Productions OÜ-le, planeeringu koostaja Casa Planeeringud OÜ-le ning KSH eelhinnangu koostaja Adepte Ekspert OÜ-le. KSH eelhinnangu koostaja teatas täna arutelul mitte osalemisest, kuid ta on nõus hiljem KSH eelhinnangut puudutavatele küsimustele kirjalikult vastama.

Novembri alguses esitas Põltsamaa Vallavalitsus Jõgeva Maavalitsusele heakskiidu andmise otsustamiseks Rehe katastriüksuse detailplaneeringu. Selle puhul viib maavanem läbi kaks etappi:

1. Kontrollib planeeringu vastavust õigusaktidele, mis toimub jooksvalt ka praegu.
2. Kuulab ära avalikul väljapanekul kirjalikke arvamusi esitanud isikud, kelle arvamusi detailplaneeringu koostamisel ei arvestatud, ja detailplaneeringu koostamise korraldaja. Uurimisprintsipi alusel toimus detsembri keskpaigas Rehe katastriüksuse detailplaneeringust huvitatud isikute ja maavalitsuse ametnike vahel koosolek, kus arendaja tutvustas kavandatavat lahendust ja seal rakendatavat tehnoloogiat. Farm In Productions OÜ esitas detsembri lõpul kirjaliku vastuse maavalitsuse küsimustele seoses alternatiivsete asukohtade ja edasiste tootmisplaanidega. See vastus on nähtav maavalitsuse dokumendiregistris. Täna toimub Rehe katastriüksuse detailplaneeringu avalikul väljapanekul arvestamata jäetud arvamuste arutelu.

Põltsamaa Vallavalitsuse 11. jaanuari 2016 korraldusega nr 16 (mida on muudetud Põltsamaa Vallavalitsuse 7. juuni 2016 korraldusega nr 185) algatati Farm In Productions OÜ esitatud taotluse alusel käesolev detailplaneering. Detailplaneering on vastuvõetud ning suunatud avalikule väljapanekule Põltsamaa Vallavalitsuse 5. juuli 2016 korraldusega nr 236. Keskkonnamõju strateegiline hindamine jäeti algatamata Põltsamaa Vallavalitsuse 31. oktoobri 2016 korraldusega nr 376.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimus 20.07.2016 – 20.08.2016 Põltsamaa Vallavalitsuses, Jõgeva Maakonna Keskraamatukogus ja Põltsamaa valla veebilehel. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku ajal (18.08.2016 kiri) esitas arvamuse Mõhküla küla elanike esindaja Malle Jaanikesing (ühispöördumine). Põltsamaa Vallavalitsus teatas Malle Jaanikesingule omapoolse seisukoha esitatud arvamuse kohta 16.09.2016 kirjaga nr 7-1/113-2, milles põhjendas arvamusega mittenoustumist. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimus 21.09.2016 Põltsamaa Vallavalitsuses, kus samuti kokkulepet ei saavutatud.

Malle Jaanikesingu poolt ühispöördumisena 18.08.2016 Põltsamaa Vallavalitsusele esitatud vastuväite kirjas leiavad külaelanikud kokkuvõtlikult neli punkti:

1. Detailplaneeringuga üldplaneeringu muutmine on põhjendamatult (puuduvad veenvad ja mõjuvad põhjendused üldplaneeringu muutmiseks, alternatiivsed asukohad on välja selgitamata ja kaalumata).
2. Detailplaneeringuga kaasneb kolmandate isikute õiguste ebaproportsionaalne riive (detailplaneeringu realiseerimisega kaasneksid mitmed keskkonnanähtingud nagu nt müra- ja lõhnaäriting, liiklusega kaasnevad mõjud, mõju kinnisvara hindadele ning 18.05.2016 kirja punktis 4 märgitud mõjud- elamukinnistute lähedus (500 m), rohepiirkonna ümberkujundamine tööstuspiirkonnaks, kompleksi sobimatus senise küla miljööga, õhu-, põhjavee- ja mürareostuse suurenemine, valguse varjamine ja valgusreostus).
3. Detailplaneeringuga kavandatud lahendus on vastuolus avalike huvidega (planeeringualal asub väärtuslik põllumajandusmaa).

4. KSH algatamata jätmise oli õigusvastane (puuduvad selged, arvuliselt väljendatud, loogilised ja erapooletult kontrollitud põhjendused, et olulist keskkonnamõju ei esine).

Janika Raudsepp annab sõna vastuväite esitaja Malle Jaanikesingule, kes saab põhjendada oma seisukohti.

Rein Põldmaa: Kui lubate, siis Rein Põldmaa aitab. Iga külaelaniku soov, mis on mitmeid kordi küll välja öeldud, on olemasoleva elukeskkonna säilitamine. Külaelanike arvates on selleks olemas ka õiguslik alus kehtivate õigusaktide näol. Kui neist kinni peetakse, siis külaelanike arvates sinna tööstuskompleksi rajamine ei sobi. Täpsemad põhjendused on mitmel korral kirjalikult esitatud. Aitäh!

Janika Raudsepp annab sõna planeeringu koostamist korraldavale Põltsamaa Vallavalitsusele.

Veiko Viisileht: Ma ütlen Põltsamaa Vallavalitsuse poolt sarnaselt vastuväidete esitajale, et kirjalikult on kõiki vastuväiteid käsitletud. Vald on seda olukorda, õigussituatsiooni ja vastuväiteid korduvalt analüüsinud ja mitu korda vastanud. Samuti kaaskirjas maavanemale oleme leidnud, et kõik on õiguspärane ja taotletav tegevus on valla hinnangul konkreetses kohas lubatav ja mõistlik. Vald ei nõustu nende vastuväidetega ja nagu oleme oma vastustes välja toonud, siis mitmed vastuväited lähtuvad pigem emotsioonidest ja nendele vastata on olnud üsna keeruline, sest faktidele liiga palju toetutud ei ole. Lihtne näide on kõrbelõhn, mida korduvalt väidetakse ja ka viimases kirjas on sellele viidatud, see küsimus on korduvalt ümber lükatud, kuna on selgitatud uudset tehnoloogiat. Kuid vastuväidete esitaja endiselt kordab meie hinnangul alusetut seisukohta. Selles mõttes on vald ja taotleja korduvalt palunud, et osapooled saaksid kas ametlikult või mitteametlikult laua taga kokku ja saaks iga üksiku vastuväite, mistahes probleemi vahetult läbi arutada, aga vastuväidete esitaja ei ole seda teha soovinud ja pole ka soostunud oma vastuväiteid lähemalt selgitama. Meie poolt vaadates on üldistusaste natuke liiga suur. Aga vald on omalt poolt üritanud kõik selleks teha, et vastuväiteid analüüsida, hinnata ja esitada nende osas oma põhjendatud seisukoht. Vastuväite esitaja oma 2. jaanuari kirjas oli viidanud sellele, et mingeid vastuväiteid ei ole käsitletud, siis vald ei saa ka sellega nõustuda, et kui vastuväidete esitaja nii arvab, siis palun selgitada, milliseid vastuväiteid ei ole käsitletud?

Rein Põldmaa: Ei mäleta, et külaelanikud oleks väitnud, et mõni vastuväide on käsitlemata jäänud. Tooge see konkreetne punkt.

Veiko Viisileht: Te olete viidanud ka sellele varasemale kirjale, mis eskiisi väljapaneku käigus on saadetud.

Rein Põldmaa: Kus see lause on?

Veiko Viisileht: Ma võin selle siit ülesse otsida.

Rein Põldmaa: Ei mäleta, et sellist lauset oleks olnud, et vald on mõnele vastuväitele esitamata jättnud.

Veiko Viisileht: Nii et te nõustute, et kõiki vastuväiteid on käsitletud?

Rein Põldmaa: Ei vaidle vastu jah, neid on käsitletud.

Veiko Viisileht: No siis meil ei ole mõtet seda lauset otsida.

Rein Põldmaa: Oleme öelnud, et mingis osas valla vastuväited on eksitavad.

Veiko Viisileht: Arusaadav, positsioonid ongi erinevad.

Rein Põldmaa: Kaks vastuväidet või kaks sellist põhilist argumenti:

- Mida sinna rajatakse. Eelhinnangu andja on öelnud, et rajatakse tööstusobjekt, arendaja on nimetanud seda toiduainete tööstuse hooneks, Põllumajandusamet on nimetanud tööstuskompleksiks, ainult vallavalitsus eitab kategooriliselt, et tegemist on tööstushoonega. See on üks vastuväide, mis on meie arvates eksitav.
- Teine on see, et läbivalt on vald väitnud, et tegemist on kasutamata põllumaaga. Meie andmetel tänane maaomanik, lüpsikarjapidaja, on seda kasutanud, on sõlminud PRIA-ga lepingu. Toetused on 400 €/ha, mis külaelanike arvates näitab, et PRIA on hinnanud sealset tegevust intensiivseks. 400 €/ha ei ole väike toetus.

Toivo Kents: Huvitav, mis toetus see on.

Rein Põldmaa: See on PRIA avalikust andmebaasist. Täna omanikul 2015. aastal üle 8000 € ja see pind on PRIA-s alla 20 hektari. Ei saa öelda, et see on kasutamata maa, et kasvatab umbrohtu.

Toivo Kents: Seal on mitu toetust, ega neid ei saa hektari peale jagada. Seal on kindlasti ka loomapõhised toetused sees.

Märt Riisenberg: Nii kõrget hektaritoetust ei ole. Siis oleks Eesti põllumees väga rahul.

Rein Põldmaa: PRIA andmetel on sellele ettevõtjale 19,6 hektari peale eraldatud 8700 €.

Veiko Viisileht: Mis meede see on, mille alusel seda on antud?

Rein Põldmaa: Ei oska täpsustada, kuna PRIA andmebaasis on nimi ja summa. Aga teada on, et ettevõtja on selle põllu peal pidanud lüpsikarja, põldu kasutanud karjatamiseks ja söötade tootmiseks. Kaks näidet ma tõin, mis meie arvates on eksitavad väited: see, kas on tegemist tööstusehitistega või põllumajandusehitistega ja senine maakasutus on olnud intensiivne.

Veiko Viisileht: Aga milline tööstushoone teie hinnangul sinna tuleks?

Rein Põldmaa: Toiduainete tööstuse hooneks on seda nimetanud eelhinnangu andja, on seda nimetanud arendaja ja Põllumajandusamet on nimetanud tööstuskompleksiks.

Veiko Viisileht: Millal on seda taotleja nimetanud?

Rein Põldmaa: Taotleja on seda nimetanud ehitusloa taotluses Imavere Vallavalitsusele.

Veiko Viisileht: Aga kuidas on see seotud praegusega?

Rein Põldmaa: Kuna tegemist on täpselt sama rapsiõlitechasega, samad joonised, samad tehnilised andmed.

Veiko Viisileht: Aga milline on see toiduaine, mis sellest tehast peaks teie arvates välja tulema?

Rein Põldmaa: Ma ütlesin, kuidas on nimetanud sinna tulevat asja eelhinnangu andja, arendaja ja Põllumajandusamet.

Veiko Viisileht: Aga teie esitate vastuväite. Soovin teada teie seisukohta, miks see teie hinnangul on toiduainete tööstuse hoone?

Rein Põldmaa: Meie hinnangul on algusest peale olnud alates esimesest kirjast, mis oli oktoobris aasta tagasi, et tegemist on tööstusalaga, tööstuse rajamisega. Vald on ette heitnud meile, et me oleme eksitanud ühispöördumise tekstis ühispöördujaid, öelnud, et põllu peale tuleb tööstusala, kuid tööstusala sinna ei tule. Me oleme jätkuvad seisukohal, et rapsiõlitechase näol on tegemist toiduainete tööstuse hoonega.

Veiko Viisileht: Toiduainete tööstuse hoone kui selline, tahaks ikkagi, et see oleks selge, et me saaksime sellest ühte moodi aru. Milline on see toiduaine, mis sellisest justkui tööstusest peaks väljuma?

Rein Põldmaa: Seda küsige inimeste käest, kes on need määrused kehtestanud, kuidas hooneid jaotatakse.

Veiko Viisileht: Valitsus ei ole kunagi kehtestanud seda, et Rehe detailplaneeringualale tuleks toiduainete tööstuse hoone.

Rein Põldmaa: Loobun vaidlemast, oma seisukoha olen välja öelnud.

Veiko Viisileht: Ütlen põgusalt siin ka valla seisukoha. Tegelikult see viide toiduainete tööstuse hoonele on 2. jaanuari kirjas esmakordne. Siis liiga põhjalikult ei ole saanud seda analüüsida. Kuid kiire vastus valla poolt on üsna lihtne ja loogiline: Tegemist ei saa olla toiduainete tööstuse hoonega, kuna seal ei ole midagi seotud toiduainetega. Nagu me oleme aru saanud senise menetluse käigus, siis tehase produkt on loomasööt ja selle kõrvalprodukt on rapsiõli, mis ma saan aru, on toores, sellega ei saa muna praadida.

Urmas Pallon: Sellega ei ole lubatud. See läheb järgnevatele tööstustele, kes on siis toiduainete tööstused, kus toimub järgnev puhastamine, ettevalmistamine kas rafineerimise näol või valgendamise ja muude protsessidega. See viiakse toidukõlbulikuks. Toorõli ei ole toidukõlbulik.

Veiko Viisileht: Vald jääb selles osas oma varasemate seisukohtade juurde, et tegemist on põllumajandusliku tootmisega ja tööstuseks sellisel kujul nimetada ei saa. Kui me jätame formaalse osa kõrvale, siis sisuliselt on need väited veidi arusaamatud. Kui me definitsioonidest ja mõistetest ei lähtu, et siis milles on see vahe, kuidas asja kutsuda, pigem peaks asja sisu lugema.

Rein Põldmaa: Külaelanike arvates vahetuna õigusaktidest, valla üldplaneeringust, planeerimisseadusest, kus on sätestatud, et Rehe kinnistule tööstusala rajada ei lubata.

Veiko Viisileht: Ja sellepärast praegu oma vastuväidetes väidategi, et sinna tuleb tööstusala, et te saaksite viidata sellele, et sinna ei tohi tööstusala tulla.

Rein Põldmaa: Täpselt nii. Aga see ei ole ainult külaelanike väide. Ma kordan üle, see on eelhinnangu andja, arendaja ja ka Põllumajandusameti väide, et sinna tuleb tööstus.

Veiko Viisileht: Saate te siis konkreetselt viidata selle menetluse raames, kus on väidetud, et sinna tuleb tööstus ja millise õigusakti konkreetse viitega on öeldud, et sinna tuleb tööstus? Sest meile teadaolevalt on vastupidi, algusest peale olnud selge seisukoht nii vallal kui taotlejal, et sinna tuleb põllumajanduslik tootmine.

Rein Põldmaa: KSH eelhinnangu alapunkt „KSH vajadus lähtuvalt õigusaktidest“: Planeerimisdokumendiga kavandatud tegevus kuulub toiduainetööstuse alla. See määrus on menetlusedokumentidest palju läbi käinud, ka valla dokumentidest, mille järgi ehitisi kvalifitseeritakse. Peast ma seda ei ütle.

Veiko Viisileht: Aga kas te sellele soovite vastata, et kui tehase produkt on loomasööt ja toorrapsiõli, siis kuidas see saab olla toiduainete tööstuse hoone?

Rein Põldmaa: Vabariigi Valitsuse määruse järgi kvalifitseeritakse rapsiõlitehast toiduainete tööstuse hooneks.

Sirje Elme: Juhul kui see on inimtoiduks.

Rein Põldmaa: See tuleb sellest määrusest. See on teie endi kirjadest mitu korda läbi käinud.

Veiko Viisileht: Ma küsin veelkord, kas te sellest saate aru, et rapsiõli on mitut sorti, ja toiduainete tööstuse hoone saab olla siis, kui selle produkt on toiduaine, mis on inimestele otse kasutatav. Et samamoodi ei saa saekaatri nimetada mööblitehaseks. Neid näiteid saaks palju tuua, aga minu hinnangul ühestki sellisest määrusest küll ei tule, et kui on tegemist hoonega, kus tehakse loomasööta ja kõrvalproduktina tuleb sealt ka rapsiõli, mida ei ole võimalik ja mida ei tohigi inimesed kasutada, siis ei ole tegemist toiduainete tööstuse hoonega. Aga ma saan aru, me oleme erinevatel positsioonidel.

Sirje Elme: Minul on vahepeal üks ettepanek, et kindlasti võiks detailplaneeringus ära määrata täiendavalt hoone kasutusotstarbe vastavalt ministri määrusele, et oleks kõigile üheselt arusaadav (mida me viimasel ajal oleme väga tihti hakanud tegema), sest et see määrus, mis ütleb mulle „ja muu tootmishoone“, ma võin sinna kirjutada mida iganes. Ja veelkord, kui te vaatasite seda Imavere teemat, siis tegelikult vastutab selle eest, millise valiku ehitisregistrisse tehti, see inimene, kes selle sinna sisestas. Miks ta nii tegi, me ei tea seda. Me ei saa seda öelda, et nüüd äkki see muutus toiduainete tööstuseks või toiduainete tootmise ettevõtteks. Aga minu ettepanek kompromissi jaoks ja selguse mõttes kindlasti ära määrata kasutusotstarbed, milliseid hooneid sinna võib rajada. Et see oleks kõigile üheselt mõistetav, niipalju kui see loetelu võimaldab.

Veiko Viisileht: Jah, valla poolt ma arvan ka, et see oleks mõistlik, kuna siis ei saaks enam tekkida sellist vaidlust.

Rein Põldmaa: Niipalju ma ehitisregistri kohta ütlen, et ehitusloa taotlusel on määratud taotleja, kes on ilmselt arendaja, hoone liigi ära.

Sirje Elme: Kuna ma ise tegelen väga tihti ehitisregistrisse panemistega, siis ütlen kõigepealt, et see on selline peavalu. Ja taotlejaks märgitakse reeglina see, kes on kas kinnistu omanik või muu huvitatud isik. See isik, kes oma väikeste näpukestega kannet teeb, on üldjuhul projekteerija.

Rein Põldmaa: Me oleme muidugi küsinud ka lisaks eelpool nimetatutele, kes on öelnud, et tegemist on tööstusehitisega, seisukohta Maaeluministeeriumist. Maaeluministeerium ütleb, et

rapsiõlitehas, mis on detailplaneeringu järgi kavandatud ehitada Rehe kinnistule, ei ole põllumajandusehitis.

Veiko Viisileht: Ja kus nad on seda öelnud?

Rein Põldmaa: Vastuses meie kirjale.

Veiko Viisileht: Kas te saaksite selle kirja edastada?

Rein Põldmaa: Saame.

Sirje Elme: Siin on veel üks koht, mida asjade selgitamiseks oleks mõistlik planeeringu seletuskirja lisada. Et teha selgeks, mis on siis tööstushoone ja mis on tootmishoone? Sest nii maa sihtotstarbe määramise puhul räägitakse nii tootmis- kui tööstusmaadest ning ka hoone kasutusotstarbe määramisel räägitakse nii tööstus- kui tootmishoonetest. Ma ei tea, kust selle definitsiooni saab, kas ministeeriumist kui seaduse kirjutajalt? Et mida on mõeldud tootmishoone all ja mida on mõeldud tööstushoone all? Aga selge on see, et me oma talupojamõistusega mõtleme, et tööstus on ikkagi see, kus tehakse mingeid masinaid, mis läheb rasketööstuse alla. Ning kõik see, mis on natukene väiksema mahuga või väiksemate mõjudega, seda siis loetakse tootmiseks. Aga võib-olla lisame ka definitsioonid planeeringu seletuskirja?

Veiko Viisileht: Absoluutselt, jah. See teeks olukorra selgemaks.

Sirje Elme: Need on meie kompromissettepanekud, juba kaks.

Rein Põldmaa: Mis selle maakasutuse osas valla seisukoht jääb: kasutamata maa või intensiivse kasutusega maa? Väärtuslik põllumaa.

Veiko Viisileht: Valla primaarne seisukoht on, et see lihtsamalt öeldes ei ole kolmandate isikute asi, kuidas keegi oma maad kasutab. Ehk selles kontekstis ei ole meil justkui millestki rääkida. Teisest küljest ka teie viited varasemas menetluses ühele eelnõule, ei ole samuti meie hinnangul asjakohased, kuna tegemist ei ole õigusaktiga, millest saaks lähtuda. Ehk siis jällegi viited sellele, et tegemist võib olla väärtusliku boniteediga maaga, õiguslikult ei ole nendele väidetele nagu mingit alust. Aga meile teadaolevalt ja nagu selgus ka vallas korraldatud avalikul arutelul, siis seal toodi selgelt välja, et kasutatakse seda ala viie lehma karjatamiseks. Ja arutelul ei öelnud vastuväidete esitaja sellele midagi vastu. Vastuväidete esitaja kui kolmas isik ei saa kinnistu omanikule või taotlejale ette kirjutada, kuidas ta peaks oma maad kasutama. Selle kohta on ka Riigikohtu lahendeid, et avaliku huviga ei ole hõlmatud see, kuidas keegi enda kinnistu raames midagi kasutab, kui ta sellega loomulikult ei kahjusta teisi (seal oli tegemist konkreetset haljasalaga). Aga ma leian, et kolmas isik vaidlustas selle, kui suur naabri kinnistul peab olema haljasala. Ja selle kohta Riigikohus väga selgelt ütles, et see on ainult selle isiku enda asi, kellele see maa kuulub.

Rein Põldmaa: Jah, oleme lugenud ja kuulnud, et vald isegi teab, mis on väärtuslikud põllumaad. Need on ära määratud juba kaartidega, maavanem on saatnud need vallale tutvumiseks, vald on need ka kooskõlastanud. Et väärtusliku põllumajandusmaa mõiste ei saa olla valla ja maavalitsuse jaoks võõras. Teine asi, ka kehtiv planeerimisseadus ütleb ühe detailplaneeringu ülesandena väärtusliku põllumajandusmaa määramise ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmise (§ 126). Seda käesolevas detailplaneeringus tehtud ei ole.

Veiko Viisileht: Kas seda väärtuslikku põllumaad kasutatakse praegu kuidagi selliselt, et tema väärtus oleks kasulik ja kellele väärtuslik?

Rein Põldmaa: Põllumehed olid väga imestunud, kui ütlesin, et PRIA on hinnanud selle väga intensiivse kasutusega põllumaaks, kui on maksnud 400 € toetust hektari kohta. Külaelanikud arvavad, et see on PRIA arvates väga kõrge intensiivsusega kasutus.

Margo Kuusk: Vabandust, aga te kisute praegu natuke kontekstist asju välja. Te võtate sellele ettevõttele makstud toetuste summa ja selle ettevõtte kasutuses oleva maa. Te panete need kaks asja kokku.

Rein Põldmaa: Ei, see on ka ettevõtmine tänapäeval. See poiss elab seal põllu otsas, peab seal lüpsikarja ja saab selle eest toetust. Ja rohkem tal ei ole maad.

Margo Kuusk: Jah, aga põllumees saab ka erinevate asjade eest toetust. See ei ole põllumaa toetus.

Märt Riisenberg: See ei ole põllumaa toetus. Loomade eest makstakse toetust, am্মlehmade eest makstakse. Te jagate kõik hektari peale, loomulikult. Kui tal lehmi poleks, siis ei tuleks seal 400 € hektari pealt, vaid 120 €/hektarilt.

Veiko Viisileht: Vallal on ka keeruline teie vastuväitele vastata, kui igas erinevas menetlusfaasis tulevad mingid uued väited. Ma rõhutan väited, kuna tõendeid te ei esita. Viimasel arutelul küsisime väga selgelt, kas teil on mistahes täiendavaid vastuväiteid- vastus oli „ei ole“. Ja täna ütlesite ka, et olete saanud valla vastused kõigile oma vastuväidetele. Ma saan aru, et te nendega ei nõustu, aga te nentisite, et te olete saanud vastuse. Ja tulla täna siin jälle uute väidetega, mida me kiirkorras ei saa siin kuidagi kontrollida, faktiliselt üle vaadata, on minu hinnangul kergelt pahaoskamatu.

Janika Raudsepp: Mina tahaksin rääkida väärtusliku põllumajandusmaa kaardikihist. Arvatavasti te mõtlesite seda, mis on maakonnaplaneeringus. See on informatiivne ja see ei jõustu enne, kui vastav seadus on jõustunud. Põllumajandusuuringute Keskus tegi küll üle-eestilise kihi, kus ta võttis Jõgevamaal aluseks 40 hindepunkti. Ja kindel on see, et Rehe kinnistu on 51 hindepunkti. Aga ei saa öelda, et sellele oleks veel seaduslik alus. Kuigi me vallalt küsisime maakonnaplaneeringu koostamise raames, mida nemad arvavad kihi muudatuste kohta, siis hetkel me seda maakonnaplaneeringusse sisse ei kandnud sellel põhjusel, et pärast saab vald ise, kui seadus on jõustunud ning kaardikiht on tulnud ilmselt Maa-ameti kaardiserverisse ülesse, vajadusel kihti muutma hakata.

Mart Tooming: Sest maakonnaplaneeringu kaart on niivõrd kõrge lennuga, et seal ei ole võimalik väärtuslikku põllumaad väga täpselt ära määrata. Selleks on palju väiksemad (nt 1:10 000) kaardid, meil on 1:150 000.

Janika Raudsepp: Väärtuslikku põllumajandusmaad on võimalik muuta, kui see ära põhjendada. Seda ka Maaeluministeerium ütles vallale.

Veiko Viisileht: Valla hinnangul praegu ongi täpselt selline olukord, et põllumajandusmaa massiivi ühele servale tahetaksegi teha põllumeestele vajalikku põllumajanduslikku tootmist.

Mart Tooming: Praegu me räägime sellest õlitootmisest, aga tegelikult on ta ju kuivati.

Margo Kuusk: Ta on teraviljakuivati. Õli on lihtsalt kõrvalprodukt.

Mart Tooming: Rapsiõli kasutatakse kümnetes erinevates tööstusalades, kaasa arvatud trükitööstuses, kütusena, parfümeerias jne. Me ei oska ära määrata, et siin just konkreetselt toiduna läheb.

Veiko Viisileht: Siin on ka see aspekt, et planeeringuala on väga suur, üle 20 hektari, ja sellest 6,5 hektari osas muudetakse otstarvet. Et kõik muu ala jääb täpselt samaks ja erinevalt praegusest olukorrast, kus meie hinnangul endiselt seda ei harita, tehakse sinna näidispõllud. Siis oleks tõesti see maa kasulik ja kasutatav. Kas see ei tundu teile mõistlik, kui 20 hektarist 6,5 on see, kus ei tehta midagi sellist, mida te viitate põllumajandusliku aspekti pealt (te ütlete, et läheb nii-öelda kaotsi see maa), ja ülejäänud alal tehakse palju enam kui praegu?

Rein Põldmaa: Meie hinnangul praegu tegeldakse mõistliku asjaga- lüpsikarja kasvatamisega. Siiamaani on tegeldud. Kui ta müüki on pandud, siis on teine asi.

Veiko Viisileht: Ma küsiks siis niimoodi, et kui seesama Rehe detailplaneeringu ala tahetakse muuta elumumaaks, mida on sellel põllumassiivil korduvalt tehtud, siis kas see oleks teie hinnangul mõistlik? Kui sinna tuleb näiteks eramu.

Rein Põldmaa: Ilmselt oleks mõistlik jah. Kas tuleb eramu või tuleb tööstus, sellel on väga suur vahe.

Veiko Viisileht: Aga siin ongi nüüd see koht, kus teie argumendid lähevad omavahel vastuollu. Et te ütlete, et kui tuleb tööstus, siis on halb, et kaob väärtuslik põllumajandusmaa, aga kui tuleb eramu, siis on okei, et kaob väärtuslik põllumaa.

Rein Põldmaa: See on üks detail kogu sellest asjast, mis külaelanikke häirib, ja suhteliselt väike detail. See on see avalik huvi, et väärtuslikule põllumaale ei tohiks tööstust ehitada ja see on seadusevastane. Kui külaelanikud ütlevad, et nemad soovivad, et olemasolev elukeskkond säiliks, siis tööstuse (või kuivati) ehitus muudab selle elukeskkonna kapitaalselt.

Veiko Viisileht: Keda see ja kuidas see kahjustab? Vald on üritanud sellest aru saada, üritanud teile vastata, aga kuna vastuväited on olnud väga üldised, siis ei ole saanud ka detailselt vastata. Kes konkreetselt on see isik, keda sellega kahjustatakse?

Rein Põldmaa: Oleme väitnud, et 18 elamukinnistut asub 500 meetri raadiuses, aga 12 nendest on otsesed piirinaabrid, kellel on ühine piir tööstusele tuleva kinnistuga. Ja külaelanikele ei ole usutav, et üle selle piiri neid reostusi, mille ohtu me oleme kirjeldanud mitmeid kordi, ei tule. Et kinnistu piir oleks see, mis tõkestab ära tolmu leviku, müra leviku. On olnud valla väide, et elamud on nii kaugel, aga me oleme vastuväites öelnud, et see müra ei tohiks levida naaberkinnistule. Meie jaoks ei ole usutav, et tööstusega tekkiv reostus üle kinnistu piiride ei lähe.

Veiko Viisileht: Milline konkreetne naaber millise reostusega kahjustub?

Rein Põldmaa: Kus teil oli see kinnistute kaart, seal on piirinaabrid ju näha. Ühel pool teed on seitse kinnistut piirinaabrid ja teisel pool on seitse kinnistut.

Veiko Viisileht: Et kõik kahjustuvad siis teie andmetel?

Rein Põldmaa: Kõikidele kinnistutele müra, tolm, reostus levib.

Veiko Viisileht: Kas te KSH eelhinnangut olete lugenud?

Rein Põldmaa: Olen küll.

Veiko Viisileht: Detailplaneeringu seletuskirja ka?

Rein Põldmaa: Jah.

Veiko Viisileht: Kas te kahtlete nende inimeste pädevuses?

Rein Põldmaa: Külaelanikud arvavad, et müra levikut ei takista kinnistu piir. Ja see on praktiline elu, mis näitab, kui maantee peal sõidavad autod. Kuid sinna tuleb transpordikoormus, mida vald on väitnud, et 2 autot tunnis 8 tundi ööpäevas ning meie väidame, et tuleb 10 koormat tunnis ja 250 koormat ööpäevas.

Veiko Viisileht: Mille põhjal te väidate seda?

Rein Põldmaa: Seda on külaelanikud lugenud seisukohtadest, et sinna tuleb kuivati, mille võimsus on 80 tonni tunnis (80 tonni tunnis tuleb sisse ja 80 tonni tunnis läheb välja). Kui arvestada keskmiseks koorma kaaluks 16 tonni koorem, siis see on 10 koormat.

Veiko Viisileht: Te olete enda andmete järgi seda kuidagi arvutanud?

Rein Põldmaa: Külaelanikud on kalkuleerinud omal, mis seal toimuma hakkab.

Märt Riisenberg: Kui 80 jagada 16 tuleb 10, see on 5 ju.

Rein Põldmaa: 80 tonni tunnis sisse, 80 välja ka.

Urmas Pallon: Kuidas 80 tonni tunnis välja?

Rein Põldmaa: Kui 80 tonni on kuivati võimsus, siis 80 tonni tuleb kuivatisse sisse ning 80 peab sealt ka välja tulema, et uus vili sisse panna.

Margo Kuusk: Aga mida see tehas siis ise teeb?

Rein Põldmaa: Tehas on rapsiõlitehas?

Margo Kuusk: Just. Ehk et kultuur tuleb sisse ja te väidate, et kõik käib ainult läbi.

Rein Põldmaa: Ei väida seda.

Margo Kuusk: Aga kui palju teie väitel sellesse omaenda tootmisesse jääb? Sest tundub, et ei jää midagi.

Rein Põldmaa: Kui me nüüd võtame 2000 tonni ööpäevas ja korrutame selle 3 kuuga, see on 180 000 tonni. Tehasesse jääb 40 000 tonni, ülejäänud 140 000 tonni veetakse ikka välja.

Margo Kuusk: Kuidagi need punnid on hirmus paisunud.

Rein Põldmaa: Kas keegi väidab vastu, et selle kuivati võimsus on 80 tonni tunnis?

Urmas Pallon: Kuivati võimsus ideaaltingimustes, kus niiskus on 15-16, on tehnilise järgi 75. Tema võimsus meie oludes, mis on arvestatud ja mis on ka see aasta võetud, on 50 tonni- see on nisu. Rapsiseemet ta suudab kuivatada 35. Autokoorem on 25 tonni, mida veetakse. Ja ükskõik millised need rehkendused on, need numbrid on vähekene liialdatud ja seetõttu me oleme ka korduvalt püüdnud seletada, aga kahjuks külaelanikud ei ole saanud viibida nendel avalikel aruteludel ja ei ole meie saanud neid numbreid ükshaaval lahti teile kirjutada. Ja 180 000 nagu teie väidate, on ebareaalsed numbrid, neid ei ole ei kuivatil ega tööstusel võimalik teha.

Rein Põldmaa: Need on teie tehnilised andmed ja kuivatusperiood. See on maksimum, mis müra sinna tekkida võib.

Urmas Pallon: Tähendab, siis te olete pidanud ka kuulma seda, et sinna on valitud spetsiaalne kuivati, mis on oluliselt kallim, kui tänased kuivatid siin Eestis on. See on mürasummutusega kuivati.

Rein Põldmaa: Ei, mürani me ei ole jõudnud. Me räägime transpordikogustest, mis seal liikuma võivad hakata maksimumkoormuse puhul.

Margo Kuusk: Te spekul eerite.

Veiko Viisileht: Te ei kuula praegu, te ei kuula eelhinnangut, te ei kuula taotlejat. Te loobite numbreid.

Sirje Elme: Üks väike tähelepanek veel, et ükski elamukrunt konkreetse planeeringualaga ei piirne, ehk et piirinaabriteks ei ole ühtegi elamut ega elamukrunti. See on faktiline täpsustus.

Rein Põldmaa: Me räägime elamukinnistust.

Sirje Elme: No ei ole elamukinnistuid ühtegi naabruses.

Rein Põldmaa: Need on kõik elamukinnistud.

Sirje Elme: Naaber kinnistuid ei ole. Palun vaadake mis me oleme välja toonud, sein a peal.

Margo Kuusk: Ma lihtsalt küsin, et kas Kuke, Sõbra, Lepiku, Kaasiku on elamumaad?

Sirje Elme: Seal ei ole ühtegi elamut, need on maatulundusmaad.

Rein Põldmaa: See on üks ja sama kinnistu.

Sirje Elme: Räägime ikka ausalt.

Mart Tooming: Mina saan aru, et selle ala peal ei ole ühtegi hoonet (*näidatakse kaarti seinal*). Joosepid ja kõik kes siin on, elavad siin, on eraldi. Ma ei näe ka seda väidet.

Rein Põldmaa: Mina räägin elamukinnistust.

Sirje Elme: Eks kinnistu võib olla ka katastriüksus ja mõni katastriüksus võib olla ka kolm kilomeetrit kaugemal.

Rein Põldmaa: Need kinnistud on kõik ühe katastriüksusega.

Sirje Elme: Jah, aga olgem ausad. Kui te väidate, et piirinaabriks on mõni elamumaa, siis seda ei ole.

Margo Kuusk: Kas võib arvata, et Rehe kinnistu boniteet on sama, mis on Kaasikul, Lepikul Sõbral, Uuetürgil ja Kukel?

Rein Põldmaa: Jah.

Margo Kuusk: Kas ma võin väita sellisel juhul, et tegemist on väärtusliku põllumajandusmaaga?

Rein Põldmaa: Kui nii on kokku lepitud igal tasandil, et selle maa boniteet on üle 40 hindepunkti, siis on ta juba kõrge väärtusega. Ja seal on ta kõik 50 ja rohkem.

Margo Kuusk: Ehk nende konkreetsete maa-alade puhul teie tõlgenduse kohaselt ei võiks midagi muud teha kui teda kasutada põllumajanduslikul otstarbel?

Rein Põldmaa: Sinna poole praegu valitsus ja poliitika liigub jah.

Margo Kuusk: Ehk sellisel juhul ei saa seda käsitleda kuidagi ka elamumaana.

Mart Tooming: Elamumaa koha pealt saan niipalju vahele segada, et maakonnaplaneeringus oli asustuse tihendamine päevakorras. Ja nüüd tulebki üks kummaline asi välja, et ümber Põltsamaa me püüame elamukrunte teha põllumaale, mis on valla territooriumil (mitmed planeeringud), aga sama aeg linnaruumis endas on vaba maa, mida praegu põllumehed kasutavad põlluna. Krundid võiksid olla linna piirides sees, ei läheks päris põllumaale. Mitmed detailplaneeringud on ümber Põltsamaa linna, kus nad on ainult põllumajandusmaad tükeldanud. Kaasa arvatud sealsamas (*näidatakse kaarti seinal*), linna piiri vastas valla territooriumil teeme detailplaneeringu. See on faktiliselt „Maale elama“, aga „Maale elama“ on ka seal, kus põllumees harib keset linna või linna servas põllumajandusmaad. On nii?

Toivo Kents: On küll.

Mart Tooming: Nii et tegelikult me peaks tihendama asustust, aga mitte minema ümber linna. See on minu arvamus.

Veiko Viisileht: Te olete oma kirjades nõustunud ka sellega, ise toonitanud seda, et tegemist on transpordikoridoriga.

Rein Põldmaa: Seda me ei ole kunagi väitnud.

Veiko Viisileht: Te olete seda väitnud väga selgelt.

Rein Põldmaa: Ei ole, mingil juhul.

Veiko Viisileht: Olete küll. Kui me nüüd vaatame sedasama kaarti, mis seal on, siis te ju ometi nendite ka seda, et nr 38 tee on üsna suure liikluskoormusega. Ja ilmselt nendite ka seda, et need autod, mis Tartu maanteelt sinna keeravad, ennem seda pidurdavad ja sinna tee peale jõudes võivad ka kiirendada. Kas te arvate, et need kaks autot tunnis, mis sinna võiksid tekkida, või isegi see hüpoteetiline ulmekogus autosid, mida teie olete oma andmetega arvutanud, kas see oluliselt muudab praeguse tee liikluskoormust, müra ja kõike, mis sellega kaasneb?

Rein Põldmaa: Jah, me oleme ka kirjalikult väitnud, et külaelanike arvates tõuseb oluliselt liikluskoormus ja liiklusrüü.

Veiko Viisileht: Selle kahe autoga tunnis.

Rein Põldmaa: 10 autot tunnis, kes võtavad koormaid peale ja laadivad koormaid maha. Me ei räägi nendest autodest, mis vuravad ühtlase käiguga maanteed mööda. See müra on hoopis teine müra, kui see, mis viis autot tunnis võtavad koormaid peale ja viis autot tunnis laadivad koormaid maha.

Veiko Viisileht: Ja millist konkreetset naabrit võiks väidetav müra kahjustada?

Malle Jaanikesing: Kõik see jõepoolne.

Veiko Viisileht: Ja milline konkreetne naaber, öelge mulle nimi näiteks?

Rein Põldmaa: Malle Jaanikesing, kinnistu on kohe kõrval.

Malle Jaanikesing: No Joosep, Maasik.

Veiko Viisileht: Kus teie kinnistu on?

Rein Põldmaa: Vasakul all nurgas, kus tee tuleb sisse (*näidatakse kaarti seinal*). Kuke paistab serva alt.

Veiko Viisileht: Ja nii kaugelt saate teie kahjustatud? Mis see vahemaa seal ligikaudu on?

Malle Jaanikesing: Rohkem saavad muidugi need kahjustada, kes seal jõepoolses küljes on. Need on ligemal.

Veiko Viisileht: See on siis ligi 800 meetrit.

Mart Tooming: See objekt tuleb siia kohta. Lähemad elanikud on siin (*näidatakse kaarti seinal*), kus on Joosepi. See tükk on praegu nii kui nii liikluskoormuse müra all, kuna Tallinn-Tartu maantee läheb sealt mööda. Minu meelest sai see teelõik koormuse kätte juba siis, kui Põltsamaa Linnavolikogu otsustas linnatänavad võtta linna omandisse, pärast seda ei käi transport (puudutab Mustvee-Võhma liini) läbi linna, vaid suunatigi Maanteeameti poolt siitkaudu käima. Ja sellega tõusis selle tee koormus juba ammu, rohkem kui 10 aastat tagasi.

Veiko Viisileht: Kui autod teevad seal vasakpöört, mis on peaaegu tagasipöört, siis loogiliselt ei tee nad seda 100 km/h, vaid nad pidurdavad ja kiirendavad. Me tõesti ei näe seda varianti, et kahe või väidetavalt 10 auto lisandumine ühes tunnis olukorda kuidagi muudaks.

Rein Põldmaa: Selge, see on teie arvamus. Lubame teie arvamuse juurde jääda. Meie jääme oma arvamuse juurde.

Veiko Viisileht: Aga mis siis Kuke kinnistul näiteks oleks? Seal 800 meetri kaugusel planeeritavast tegevusest, mis need dB sinna võiksid jõuda ja kuidas need sinna jõuavad?

Rein Põldmaa: See vahemaa on 400 meetrit. Kui maanteel on 60 dB, siis 400 meetri peal on 47 dB. Need müramõõtmise kaardid on vallal täielikult olemas. Võhma maantee mürakaardid on Tallinna Ülikooli poolt koostatud.

Veiko Viisileht: 60 dB on 400 meetri peal 47?

Rein Põldmaa: Jah. Need kaardid on olemas.

Veiko Viisileht: Aga miks te midagi esitanud ei ole? Ma tahaks ka kaarte näha.

Rein Põldmaa: Me esitasime juba enne arvamuse, et oluline suurenemine on toimunud.

Veiko Viisileht: Algusest peale on see, et vastata ju saab vastavalt küsimusele. Kuid vallal on praegu võimalus vastata lihtsalt väidetele.

Mart Tooming: Müra koha pealt niipalju, et naabrimehe muruniiduk on 91 dB ja kui see pläriseb 20 meetri kaugusel, siis minu arvates on see müra palju hullem, kui maanteel teeb auto pööret kuskile tehasesse.

Sirje Elme: Meil oli ka mõeldud niiviisi, et tootmisala piiril võiks olla tihedam piire, mis võimalikku müra takistaks. Sest teatavasti võtab müra maha just selline müratakesti, mis on müraallikale võimalikult lähedal. Teisest küljest ega laadimisel ei loobita suuri kivikamakaid ülevalt, mis tõsist müra teeks. See laadimine on suhteliselt vaikne.

Urmas Pallon: Need asjad on vaiksed. Kõik teavad teravilja, kõik teavad rapsiseemet. See kallutamine või kui räägime rapsikoogi laadimisest, siis rapsikoogi laadimine toimub kinnises ruumis, laos sees, ukSED on kinni, välja sealt absoluutselt midagi ei kostu.

Märt Riisenberg: Sahin on see, mitte müra.

Mart Tooming: Mul on üks küsimus. Ma sõidan varumishooajal pidevalt Painkülast mööda ning seal on pidev järjekord. Kas teie tehasel hakkab Võhma maanteel järjekord olema, kas selle tee peale jäävad ka masinad ootama? Painkülas on see probleem, et terve külavahe on autosid sisuliselt täis.

Urmas Pallon: Siin on tegelikult suur vahe. Painküla tootmisvõimsus on 140 000 tonni aastas ning see varumisperiood ja kogumine käib nendel üle Eesti ja nad toovad ka mujalt sisse.

Mart Tooming: Hull aeg hakkab peale juuli lõpus.

Urmas Pallon: Täheandab, kuna meie oleme üks osa ühistust, siis kui me võtame vastu, siis me võtame ainult oma liikmete toodangut. Ja ka kuivatust, kui me teeme ja kui on võimalus, teeme teenust ainult oma liikmetele. Vabalt varumist me ei tee. Ja see tähendab seda, et kui on rohkem kui 2-3 autot, mis mahuvad meie enda sissesõiduteele. Me ei häiri liiklust suure trassi peal.

Sirje Elme: Sellepärast on see ala natuke suurem tehtud, et oleks võimalik oma platsi peal seista.

Veiko Viisileht: Sellepärast ongi kogu ala üle 20, muudetakse 6,5 ja lubatav ehitusala on 1,5 hektarit.

Mart Tooming: Kui tulevikus peaks toimuma transpordikoridoride välja ehitamine, siis see jääb sellisesse nurka (*näidatakse kaarte seinal*).

Sirje Elme: Ülesse on kirjutatud, mis nad on. Üks on kehtiv planeering, teine on väljavõte koostatavast üldplaneeringust ja all on teemaplaneering. Sisuliselt, kui see kinnistu jääb liiklussõlme, siis tekib küsimus, kui väärtuslik see kartul oleks, kui ma seda peaks sööma, mis on sellises liiklussõlmes.

Veiko Viisileht: Kas need külaelanikud on transpordikoridori muutumisele ka vastu vaielnud? Sest nagu ma näen, siis Kuke kinnistust läheb uus tee oluliselt lähemalt mööda.

Mart Tooming: See on kogujatee. See on ette nähtud Jõgeva poolt tulevale transpordile, mis selles suunas läheb Võhma peale. See teeots läheb Võisiku risti üle Kuningamäe, üle kõigi nende kinnistute, mis siin on (*näidatakse kaarti seinal*).

Sirje Elme: Aga ta toob liiklusrütmile sellele elamute grupile ikkagi suhteliselt ukse alla.

Rein Põldmaa: Selle kohta on külaelanikud arvanud, et ilmselt kui ta tuleb, siis kuskil 15-20 aasta pärast.

Sirje Elme: Aga ta tuleb ikka.

Rein Põldmaa: Kui ta tuleb.

Sirje Elme: 15 aastat läheb nii ruttu mööda, et ei saa arugi.

Urmas Pallon: Ega tööstus või põllumajandus, töötlev tööstus on mõeldud ka arenguga või mõttega 30-50 aastat. Seetõttu tuleb ka mõelda tuleviku peale, et tegelikult normid, mis kehtivad põllumajandussaadustele, et juba vaadatakse suurte maanteed ääres, kontrollitakse raskemetallide sisaldust ja kõike muud saastet. Ega see põllumaa küsimus seal regioonis ja isegi karjatamiseks võib tekkida, et neid ei saagi kasutada. Aga see on tulevik.

Veiko Viisileht: Kas teil on veel mingeid küsimusi, murekohti, mida arutada? On teil ettepanekuid, on teil mingeid kohti, kus te saaksite kompromissi variandiga nõustuda või ongi teil põhimõtteline vastuseis?

Rein Põldmaa: Jah, eks see mõte, mis ma alguses välja ütlesin, et külaelanikud ei soovi elukeskkonna muutmist.

Veiko Viisileht: Kui paljud nendest inimestest, kes sellele ühispöördumisele allkirja andsid, elavad külas?

Rein Põldmaa: Kui seal on 12 majapidamist, siis 12 inimest kindlasti, kes elavad aastaringselt. Aga alla on kirjutanud lapsed, lapselapsed, kes elavad seal suvel, koolivaheaegadel, puhkuse ajal. See on nende kodu.

Malle Jaanikesing: Lapselapsi ei ole, lapsed ainult.

Veiko Viisileht: Aga miks need inimesed ei ole ise huvi tundnud planeeringu vastu, miks nad ei ole osalenud aruteludel, ei ole tahtnud kokku saada, kui taotleja on pakkunud korduvalt?

Rein Põldmaa: Seda me võiks valla käest küsida, mitte külaelanike esindaja käest.

Margo Kuusk: Ma olin ise laua taga, kui ma tegin selle ettepaneku.

Rein Põldmaa: Kõik õige. Vald teab oma elanikke rohkem kui külaelanike esindaja.

Margo Kuusk: Aga teie olete ju nende volitatud esindaja nagu me kuuleme ja loeme.

Malle Jaanikesing: Ma oskan nimeliselt kõik öelda, kes.

Sirje Elme: Aga miks nad ei ole tahtnud sellele kokkusaamisele tulla, mida arendaja kogu aeg pakub?

Mart Tooming: Palun ükshaaval rääkida, muidu me lähme siin väga käest ära!

Veiko Viisileht: Nendest kirjadest ja kõigest tahes-tahtmata jääb natukene selline mulje, et Malle Jaanikesing käsitleb iseennast mitmuses. Et teie olete justkui külaelanikud. Igalt poolt ju kõlab läbi, et need on tegelikult teie seisukohad, ja te omistate need seisukohad nüüd kõigile nendele inimestele, kes on ühe korra andnud ühispöördumisele allkirja. Meie mure ju ongi tegelikult see, et vald tahab kõigi inimestega arutada, ta tahab kuulata ära murekohad. Näiteks ütlesite eelmisel arutelul, et ühel inimesel oli mure, et tema kaev jääb tühjaks, sellepärast et see tootmine väidetavalt kasutab hästi palju vett. Väga lihtne vastus: ei kasuta. Kasutab umbes samapalju, kui tavaline kodumajapidamine. Et kõik need mured saaks ju leevendada, neid saaks maha võtta, kui inimesed ise reaalselt tunneks huvi, osaleks jne. Valla poolt, mis on meie mure olnud, ongi see, et need inimesed, kes on sinna alla kirjutanud, nemad ei saa infot vahetust allikast. Nemad saavad infot isikult, kes on võtnud ette ristiretke.

Malle Jaanikesing: Info on ka igal pool üleval olnud: raamatukogus, vallas.

Margi Ein: Eskiisi avalikul arutelul tehti konkreetne ettepanek, mis on ka protokollitud. Ühesõnaga külaelanikele tehti ettepanek kohtuda ja mingil kuupäeval tuli sinu poolt vastus, et mingit kokkusaamist ei ole. Ja see oli konkreetne ettepanek.

Malle Jaanikesing: See oli konkreetne ettepanek, et tehti minule see kohustus, et ma ajaks kokku.

Margi Ein: Aga see konkreetne tehti. Aga vastus tuli selline, et külaelanikud ei soovi.

Malle Jaanikesing: Jah, sellepärast, et nad saavad info minu käest. Ma viin alati paberid, protokollid paljundan, annan neile üle. Nad ei ole tulnud, kuna need kellaajad ei ole tihtipeale sobinud. Ükskord kui ma hakkasin seda asja organiseerima, see oli vist septembris, siis oligi, et kes oli laadal tegev, kes pidi ilusa ilmaga põllu peal olema. Taheti vahetult septembris teha ja kuidagi mina ei saanud ka sealt üle 5-6 kokku.

Toivo Tõnson: Aga nemad ka ei tulnud, 5-6 ka ei tulnud.

Malle Jaanikesing: Ei, et 5-6 ei ole võimalik tulla sellel päeval.

Margi Ein: Aga meil ei olnud konkreetset päeva paika pandud.

Malle Jaanikesing: Mina käisin kuupäevad välja ja hakkasin organiseerima. Ma lihtsalt ei tulnud toime, kuna inimestel oli septembrikuus kiire periood.

Margi Ein: Oleks võinud ka oktoobris seda teha.

Veiko Viisileht: Et tõde siin laual oleks, siis ma igaks juhuks ütlen vahele, et te olete saatnud 31. augustil 2016 kirja taotleja esindajale, kus te ütlete: „*Minuni on jõudnud sõnum, et soovite külaelanikega arupidamiseks kokku saada. Külaelanike enamus arvab, et on oma seisukohad juba kirjalikult esitanud ja midagi lisada ei soovi. Võimalikud edaspidised mõttevahetused on külaelanike arvates ilmselt juba juristide pärusmaa.*“ Te olete augusti lõpus lõõnud selle ukse tugevalt kinni, ka pärast seda, kui meil oli 21. september avalik arutelu vallas, siis ka seal on nii vald kui ka taotleja korduvalt palunud teilt seda, et saadaks kokku ja arutaks inimestega asju. Seda ei ole tehtud ja sellepärast paratamatult jääb vallale selline mulje, et see on tegelikul ühe või kahe inimese võitlus ja need teised inimesed on ühispöördumise kaudu lihtsalt siia kaasa tõmmatud. Aga nad isegi ei tea, milles nad kaasas on. Keegi ei tundu peale teie asja vastu isegi huvi tundvat.

Malle Jaanikesing: Minule inimesed helistasid, telefoni võin välja võtta. Allakirjutanud helistasid mulle enne koosolekut ka veel, kõik on huvitatud ja kõik küsivad seda, mis toimub ja kuidas läheb.

Veiko Viisileht: Aga miks nad ainult teiega suhtlevad? Miks nad ei taha vahetust allikast otse infot saada, oma küsimustele vastuseid, oma mured lahendatud?

Rein Põldmaa: Ma toon paralleeli. Üle vabariigi praegu tuntud üritus valdade haldusreform, kohal käib inimestest 0,1-0,2%. Miks inimesed ei tule valda arutama haldusreformi? Umbes samal põhjusel nad ei tule ka arutama detailplaneeringut, neil ei ole aega, nad ei soovi tulla. Ja see viimane kiri, mis Malle saatis valla ehitusnõunikule: Ta ei öelnud ära, et külaelanikud ei taha kokku tulla, ta ütles, et ma olen kolm korda üritanud kutsuda, mina hakkama ei saa. Las vald proovib ka. Kutsugu vald ise kokku. Ja nüüd etteheide selle kohta, et kes osalevad ja kes ei osale, ühispöördumisel on nimed ja kontaktandmed kõik olemas. Kui vald tahab ette heita, et võib-olla see ei ole külaelanike arvamus, et see on kahe hullikese arvamus, siis võtke telefon ja helistage, küsige mis inimesed arvavad. Me oleme välja toonud, et seal on 50% inimestest kõrgharidusega, 50% on ise ettevõtjad. Seal ei ole mitte pensionärid, kes asju ajavad, nad ikkagi teavad, millele nad alla kirjutasi, ühispöördumisel on ka tekst peal, mille vastu nad seisavad. Ja nad on kogu aeg küsinud aru, kogu aeg on Malle neile paljundanud, viinud dokumente. Ütleks, et 35-st kõva 20 on küll neid, kes on kogu aeg dokumente saanud ja aru pärinud, mis räägiti ja mis toimub. Aga vallal oli võimalus igauhega ühendust võtta ja küsida, mis teie arvate.

Veiko Viisileht: Vald on seda korduvalt teinud.

Rein Põldmaa: Iga allakirjutanuga ühendust võtnud?

Veiko Viisileht: Ei. Vald on korduvalt kutsunud inimesi kokku, vald tegi ka eskiisi arutelu, mida ei pidanud tegema, vald tegi ka avaliku arutelu. Kuu aja jooksul said inimesed tutvuda. Kui paljud inimesed käisid tutvumas selle planeeringuga?

Margi Ein: Ei, mitte ühtegi ei käinud meie majas sekretäri juures.

Mart Tooming: Raamatukogus ka ei käinud?

Malle Jaanikesing: Raamatukogus küll käisid.

Margi Ein: Raamatukogus ma ei tea.

Mart Tooming: Aga kas seal mingit arvestust ka peeti?

Margi Ein: Ei. Raamatukogus arvestust ei peetud, aga meie majas ei käinud mitte keegi. Koduleheküljel oli ka üleval. Erinevad inimesed oleksid võinud kas meili teel või kirja teel avaldada mingisugust arvamust või teha ettepanekuid. Absoluutselt mitte ühtegi ei olnud.

Mart Tooming: Teate, me oleme tund aega juba ära kulutanud, inimesed on kaugelt siia kohale tulnud. Tahaks hakata joont alla tõmbama, sest nagu mul spetsialist siin kõrval ütleb, siis igale punktile on vaja meie poolt saada oma vastus. Ja ükskord maavanema kirjaga vallale teatama, mis me sellest asjast arvame. Et ega me täna nagunii selleni ei jõua, et see on nüüd nii ja nii jääb, vaid et seda tuleb veel siin analüüsida, kuulata kõnet üle, see võtab omakorda aega. Aga palun, Janika.

Veiko Viisileht: Vabandust, kui tohib, ma ühe küsimuse küsin vahele. Kas teil on veel mingeid konkreetseid ettepanekuid, vastuväiteid?

Rein Põldmaa: Lisaks sellele mis on kirjalikult esitatud vallale ja maavanemale, nendele lisada praegu ei oska.

Veiko Viisileht: Selge. Aitäh!

1. Detailplaneeringuga üldplaneeringu muutmine on põhjendamatult (puuduvad veenvad ja mõjuvad põhjendused üldplaneeringu muutmiseks, alternatiivsed asukohad on välja selgitamata ja kaalumata).

Janika Raudsepp: Te olete oma kirjas öelnud, et puuduvad veenvad ja mõjuvad põhjendused üldplaneeringu muutmiseks. See on tingitud sellest, et ei ole alternatiivseid asukohti välja selgitatud ja kaalutud. See aga oleks üldplaneeringu muutmise põhjendatuse hindamiseks hädavajalik. Siin on küsimus, kas teie teate, kus võiks selline tootmine asuda? Ma saan aru, et arendaja on kaalunud koos vallaga mitmeid Põltsamaa vallas asuvaid endiseid tootmisalasid, millest on välja koorunud kolm pluss Rehe.

Rein Põldmaa: Külaelanikud on lugenud üldplaneeringut ja valla üldplaneeringus on need kohad kõik määratud.

Janika Raudsepp: Sellepärast praegu detailplaneering ongi üldplaneeringut muutev, et talle ei sobi ükski tootmisala, mis on valla üldplaneeringus määratud.

Rein Põldmaa: Üldplaneering ütleb jälle, et ehitust saab teha ainult seal, kus on üldplaneeringuga ette nähtud.

Mart Tooming: Üldplaneeringut saab muuta.

Sirje Elme: Kui hakkasime tööd tegema, siis lugesin valla üldplaneeringu teksti ja seal on öeldud, et põllumajandusliku tootmise hooneid võib rajada läbi detailplaneeringu ka mujale. Kuna see planeering on kehtestatud kaua aega tagasi, kes siis nägi selliseid asju ette.

Veiko Viisileht: Seal ongi säte, et asukohad määratakse detailplaneeringuga.

Sirje Elme: Meie vaatasime esimese hooga, et ta ei olekski tegelikult üldplaneeringu põhilahenduse olulise muutmise teema. Aga kohalik omavalitsus otsustas, et on. See on nende kaalutlus.

Mart Tooming: Siin on mõned kohad välja toodud (*näidatakse kaarti seinal*). Näiteks Annikvere- kui mina vaatasin, siis sellele on juurdepääs väga keeruline.

Urmas Pallon: Elamu on kohe krundi kõrval.

Mart Tooming: Jah, elamud on vastas. Mis meil siin veel on- Võhma-Kooli. See jääb Palmako vastu Puhu ristic, see on ka põllumaa.

Veiko Viisileht: Kas teil on materjalide hulgas ka nende kolme kinnistu osas selline kokkuvõtlik käsitlus, et mis need probleemid olid? Need materjalid on vallale esitatud, igaks juhuks näitan, kas selline asi on olemas.

Janika Raudsepp: See on olemas, selle võib iseenesest ette lugeda.

Võhma-Kooli: Siin on öeldud, et kinnistu suurus on 9,6 hektarit; üle kinnistu jooksevad elektriliinid, mille kaitsekujad ei võimalda püstitada vajalikke rajatise; planeeritava uue Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maanteelt puudub planeeringus mahasõit ja kasutada tuleks kogumisteid; lähimad elamud asuvad kinnistust 100 meetri raadiuses.

Mart Tooming: Siin on Pauastvere gaasijaam, minu teada tuleb linna gaas läbi selle krundi. Veel üks teema juures.

Toivo Tõnson: Tuleb küll.

Janika Raudsepp: Arendaja koos vallaga on kirja pannud, et lähimad naabrid võiksid olla mitte lähemal kui 200 meetrit. Et asustus on oluline.

Annikvere: Kinnistu suurus on väike, 1,5 hektarit; rapsikoogi tootmiskompleksi jaoks jääb kinnistu väikeseks; kinnistu on liigendatud, kinnistul asub teise omaniku hoone, kaalumaja; üle kinnistu jooksevad elektriliinid, mille kaitsekujad ei võimalda püstitada vajalikke rajatise; vana Põltsamaa-Tartu maantee ei vasta rasketranspordi liikluskoormusele; planeeritava uue Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maanteelt puudub planeeringus mahasõit ja kasutada tuleks kogumisteid; lähimad elamud asuvad kinnistu piiril.

Mart Tooming: Läbi linna ei saa üldse tulla, saab tulla vaid Tallinn-Tartu maantee pealt.

Janika Raudsepp: Rästi: Kinnistu on väike, 1,96 hektarit; Pajusi risti uuendamise käigus on rikutud põhjavee liikumise võimalusi, kevaditi liigniiske; kinnistu pinnas nõuab rajatistele vaivundamente; planeeritava uue Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maanteelt puudub planeeringus mahasõit ja kasutada tuleks kogumisteid; lähimad elamud asuvad 100 meetri raadiuses.

Mart Tooming: See on Pajusi ristmik siin. Ja siin ma toon ilusa näite, et Põltsamaa linna piir lõpeb siin ära ja siia on planeeritud kuus elamut põllu peale (*näidatakse kaarti seinal*). Väärtuslik põllumaa on siin ka, mitte vähem kui 51 hindepunkti.
Ja siis jääbki seesama Rehe, mis on ju teada (*näidatakse kaarti seinal*).

Janika Raudsepp: Kas te näete kuskil veel, kus Põltsamaa valla piires võiks olla selline koht?

Rein Põldmaa: Külaelanikud on ütelnud juba sellist ülesannet planeerida võimalikult tööstuste asukohtadele. Nagu ma ütlesin, valla üldplaneeringus on nad kõik tegelikult määratletud.

Mart Tooming: Valla üldplaneeringu koha pealt võib niipalju öelda, et see on suhteliselt vana materjal. Nüüd on asi niikaugele jõudnud, et teine maakonnaplaneering on jõudnud ministeeriumisse järelevalvesse. Ja ma tean seda, et Põltsamaa vald alustas ka oma üldplaneeringut, aga see on mitmetel asjaoludel, kaasa arvatud haldusreform, seisma jäänud, sest nii kui nii tuleb kolme aasta jooksul aastast 2018 hakata koostama uut üldplaneeringut. Et siis koostama nelja praeguse valla üldplaneeringut, et ma ei kujuta isegi ette, kuidas see välja nägema hakkab, et kuidas see seina peale ära mahub. Maakonnaplaneering jäi ka ajale nii tõsiselt jalgu, et 1999. aastal, millal planeering kehtestati, ei suuda ette näha seda, mis 20 aasta pärast toimuma hakkab. Kui said kehtestatud esimesed neli Põltsamaa piirkonna üldplaneeringut, siis pärast seda tuli Euroopa Liitu minek ja struktuurfondid avanesid, mis tõi investeerimistulva Eesti territooriumile. Ja ka selle tõttu on väga raske neid asju näha.

Veiko Viisileht: Nende alternatiivsete asukohtadega vald veel tahaks seda ka rõhutada, et ega see ei ole ka mõeldav, et absoluutselt kõiki kinnistuid, mis vallas on, peaks võrdlema ja uurima, sest igal kinnistul on teatavasti ka omanik ja selleks on vaja saavutada ka kokkulepped jne.

Mart Tooming: Ma ise vaatasin kõik majandi endised keskused Lillevere, Adavere ja Sakala üle. Arvestades neid veokeid, mis hakkavad seda vedama, siis paljudes kohtades on võimatu lihtsalt ligigi pääseda.

Veiko Viisileht: Jah, seal on teede probleem ja need kinnistud on ka üsna väikesed.

Mart Tooming: Need on kohalikud teed, need ei ole riigiteed. Antud juhul me kasutame ära riigiteede seisu.

Veiko Viisileht: Siin on valla poolt vaadates ka see aspekt, et kui oleksid kohalikud teed, siis ilmselt ka teede hooldamiskoormus kasvaks oluliselt.

Janika Raudsepp: Selle punkti lõpetuseks, kas te jääte vastuväite juurde selle punkti osas, et ikkagi ei ole asukohavalik piisav?

Rein Põldmaa: Jah.

2. Detailplaneeringuga kaasneb kolmandate isikute õiguste ebaproportsionaalne riive (detailplaneeringuga kaasneksid mitmed keskkonnahäiringud nagu nt müra- ja lõhnahäiring, liiklusega kaasnevad mõjud, mõju kinnisvara hindadele ning 18.05.2016 kirja punktis 4 märgitud mõjud).

Janika Raudsepp: Augusti kirjas on viidatud müra- ja lõhnahäiringule, liiklusega kaasnevatele mõjudele ning kinnisvara hindadele. Siit küsiksin teilt, et millele te tuginete, kui ütlete, et kinnisvara hinnad langevad? Kas on selliseid näiteid?

Rein Põldmaa: Ei ole. Külaelanike arvamus on, et elamukrunt rohealal või elamukrunt tööstuse tagahoovis, nendel on hinnavahe olemas. Ilus roheline põllumaa.

Sirje Elme: Siin ei ole tegemist ju rohealaga teemaplaneeringu mõistes. Planeeringuliselt määrab roheala midagi muud.

Janika Raudsepp: Te mõtlete, et see ei ole rohelise võrgustiku ala? Jah, ta ei asu kehtivas maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus rohelise võrgustiku alal, ei asu väärtuslikul maastikul ega ka väärtuslikul põllumaal.

Rein Põldmaa: Et väärtuslikul põllumajandusmaal ka ei asu?

Janika Raudsepp: Kehtivas planeeringus ei ole näidatud, siis olid teised hindamiskriteeriumid.

Veiko Viisileht: Ma võib-olla õigusliku poole pealt ütleks, et see viide 18.05.2016 kirjale, et kas see oli eskiisi raames saadetud vastuväide?

Rein Põldmaa: Jah.

Veiko Viisileht: Ma ütleks, et õiguslikult on siin ilmselt asjakohased need, mis on ikkagi saadetud planeeringu avaliku väljapaneku käigus. Oma sisus on vastuväited samad ja vald on oma võimaluste piires üritanud kõigile vähemalt sellise detailsusega vastata, nagu on küsitud.

Janika Raudsepp: Me lähtume sellepärast sellest kirjast, et siin on viidatud otseselt sellele kirjale. Teemad on enam-vähem samad, kuigi mai kirjas tulevad mõned asjad juurde nagu valgusereostus, ei sobi miljöösse ja elamukinnistute lähedus.

Rein Põldmaa: Pean täpsustama, et selles vastuväidete kirjas, mis sai esitada augustis, on viide, et jääme 18.05.2016 esitatud vastuväidete juurde ja lisaks lisame muud.

Veiko Viisileht: Seda küll jah, aga vastuväited, mis te olete esitanud planeeringu avaliku väljapaneku käigus on ikkagi need, mis on augusti kirjas konkreetselt märgitud. Aga võib-olla te saaksite praegu öelda, mis see valguse varjamine ja valguse reostus endast kujutab?

Rein Põldmaa: No see on meie tavapraktika, kui tuleb tööstusala, kus ööpäev ringi töötatakse, siis seda territooriumit valgustatakse ja kui see paistab mulle otse magamistoa aknasse, siis ta on minu jaoks valgusereostus.

Veiko Viisileht: Mulle tõesti tundub, et te täielikult ignoreerite nii eelhinnangut kui ka detailplaneeringu seletuskirja, kust tulevad selged nõuded ka taotletavaks tegevuseks.

Rein Põldmaa: Lähtun oma elupraktikast, mida ma tunnen ja näen. Külaelanikud lähtuvad kõik sellest, mitte paragrahvidest ja juriidikast. Ikkagi sellest, mida ta oma silmaga näeb, tunneb ja kuuleb.

Mart Tooming: Ma olen lugenud ka neid asju ja ma ei saa aru sellest tohutust müra, mis seal tekib. Ja teine asi lõhnahäiring, millega seda on põhjendatud?

Rein Pöldmaa: Kas te seda 2. jaanuari kirja ei ole lugenud ilmselt jah?

Mart Tooming: Üks asi on kirja lugemine. Teine asi on see, et mu isiklik kogemus ütleb, et ma olen käinud loomsete jäätmete ringitöötlemise tehases. Seal peaks eriliselt tugev hais ümber hoone olema, kuid seal on tehnoloogia sees, mis korjab lõhna ära ja põletab läbi ning ta on kadunud. Samal ajal kui Werolist (Scanola Baltic), mis isegi teatud tuulesuundadel levib minu koduhoovi peale, ma ei tunne sellist tohutut häiringut. Jõgeva linnale jääb Scanola Baltic ju sisuliselt allatuult. Ei ole sellist probleemi olnud, pigem on mõne laudaga rohkem probleeme, mis on likvideeritud. Ma ei suuda küll lõhnahäiringust siin väga tõsiselt aru saada. Ma ei kaitse mitte seda planeeringut, kuid kui ma võtan uue loodava tehase asukoha ja vaadates tuuleroosi, siis valdavad tuuled on just lõuna-, lääne- ja kagutuuled. Meil on põhjatuult suhteliselt vähe, ja seda suunda on eriti vähe, mis küla peale metsa äärde läheb. Võib-olla natuke rohkem läheb jõepoolsele rahvale. Aga sisuliselt ei tohiks ka seda probleemi väga olla.

Urmas Pallon: Ka kasutatav tehnoloogia on erinev. Kui Scanola Balticas on küpsetustehnoloogia, siis meil on tehnoloogia, mis on spetsiaalselt valitud, mis on uuenduslik ja on ekstruudertehnoloogia, kus 5 sekundi jooksul mõjutatakse temperatuuriga seemet ja seal ei teki seda küpselõhna ja küpsutamise efekti.

Mart Tooming: Weroliga võrreldes on ka see asi, et Werolil on põhiteema saada rohkem õli kätte ja müüa toiduõli edasi. Teil ma saan aru, et on rohkem rõhku pandud koogi peale, et piimatoodangut tõsta läbi väärtusliku koogi. On see nii?

Urmas Pallon: Jah.

Veiko Viisileht: Õli on lihtsalt kõrvalprodukt, mis nii kui nii tekib. Ja siis on mõistlik see ka ära kasutada. Aga eesmärk on loomulikult kook.

Mart Tooming: Kui talirapsi õlisisaldus võib olla kuskil 45%, siis kui palju teie kavatsete saada sellest õli kätte?

Urmas Pallon: Meie ei hakka puhtal kujul ainult pressima talirapsi. Tooraine õlisisaldusest me saame kätte kuskil 32% õli, ülejäänud jääb koogi sisse, mis läheb loomasöödaks. Ja arvestatakse, kui energiakandjat.

Mart Tooming: Kas te rahvale olete üldse püüdnud selgitada, et just kook on teile oluline?

Veiko Viisileht: Seda on ka valla poolt korduvalt rõhutatud, aga millegipärast ei taheta sellest aru saada jah.

Mart Tooming: Otsene kasu on see kook ja läbi selle piim.

Urmas Pallon: Seda on saadud korduvalt, kuna meie ühistud või omanikud on piimatootjad. Nendel omanikel on täna hooldada ja toita 30 000 lüpsilehma ning seda oodatakse pikisilmi, millal me saame jõuda nii kaugele, et saaks alustada ehitusega.

Mart Tooming: Põhjaveereostust ei tule, kuna põhjavett ei kasutata sellises koguses. Ma saan aru, et see vist on eelmise detailplaneeringu küsimus, kus põhjavett taheti rohkem kasutada, müra oli suurem ja hooned ise olid kõrgemad. Et see valguse varjamine, et need kõik on kuskilt sealt.

Sirje Elme: Need on täiesti erinevate iseloomudega tootmisobjektid.

Mart Tooming: Mis selle hoone kõrgus tuleb? Need punkrid, ma ei mäleta kui palju nad olla võivad, 20 meetrit?

Sirje Elme: Kuni 26 meetrit.

Urmas Pallon: 26 on tegelikult käigurada seal peal, et siin on arvestatud selle maksimaalse kõrgusega. Mahuti ise, mahuti tipp on kuskil 23-24 meetri peal. Mis puudutab nüüd veekasutust, siis vett kasutatavad ainult inimesed duširuumis või wc-s, tootmises vett ei kasutata. Ja ettevõttes töötab päevases vahetuses 4 inimest ja öösel on 1 inimene, kes arvuti tagant seda opereerib. Avalikel aruteludel olen ma näidanud seda mürareostuse taset, oleme mõõtnud seda töötavates tehastes ja praegusel juhul, kuna tegemist on hoopis teistlaadse tehase ja tehnoloogiaga, siis kahjuks need numbrid, mis on välja toodud 2. jaanuari kirjas, ei ole õiged.

Mart Tooming: See üks hoone, mis maha läheb lammutamisele, see minu meelest praegust miljööd rikub rohkem. Selle hoone ühes nurgas oli vanasti Adavere nädissovhoosi lämmastikvæetise hoidla. Ma ei tea, kuidas selle põhjaga küll jääb, et see seal mingit reostust kuskile pole andnud.

Urmas Pallon: Seda me ei oska täna öelda.

Sirje Elme: Kui lammutusprojekti hakatakse koostama, siis ju kohalik omavalitsus määrab ka sinna juurde teatud nõuded, kas on vaja teha näiteks pinnaseuuring. Ja kui seda uuringut on vaja teha ja see uuring tõestab, et sealt on vaja pinnast ära vedada, siis kahjuks tuleb teha. See on jälle muidugi arendaja kulul.

Janika Raudsepp: Miks te lähtusite 500 meetrist elamukinnistute ja tootmise vahelisest kaugusest?

Rein Põldmaa: Külaelanike arvates on põhiliselt müra mõju see, mis levib nii kaugele. Mis häirib 500 meetri tsooni jääval alal kõige rohkem.

Veiko Viisileht: Kas see arvamus põhineb ka millelgi või on see lihtsalt külaelanike arvamus?

Rein Põldmaa: Külaelanike arvamus jah.

Urmas Pallon: Scanola Baltic tehastest asub esimene elamu 120 meetri kaugusel. Teine, Oru lasteaed-alkkool on 185 meetrit tehastest.

Rein Põldmaa: Ja me võime näiteid ka tuua, et Põltsamaa Felix ja Põltsamaa piimatööstus asuvad elamute keskel. Aga me ei taha seda keskkonda muuta, mis seal praegu olemasolev on. Miks me seda halvendada tahame, me ei taha seda halvendada.

Veiko Viisileht: Aga kuidas see halvemaks läheb? See on külaelanike arvamus, ma saan sellest aru.

Rein Põldmaa: Miljöö rikub ära. See, et miljöö muutub halvemuse suunas, sellele ju kellelgi vastu väita ei ole?

Veiko Viisileht: On küll.

Rein Põldmaa: Lisa müra tekib, lisa autod hakkavad sõitma. Igal juhul koormus suureneb. Nüüd on küsimus, kas oluliselt või mitte, see on vaidluse koht. Külaelanike arvates oluliselt, teie arvates mitte oluliselt. See ongi see arvamuste erisuse koht. Aga seda, et ei muutu mitte midagi, seda väita ei saa mitte keegi.

Janika Raudsepp: Ilmselt siin lähtutakse KSH eelhinnangust, mis ütleb ära, kas see on oluline või mitte oluline, ja asutuste seisukohtadest. Sellele tugineb arvamus. Ja me ei saa ka ju KSH eksperdi pädevuses kahelda.

Veiko Viisileht: Ma just seda tahtsingi küsida, kas siis vastuväidete esitaja ei usu riiklikult tunnustatud eksperti, kes on selle eelhinnangu teinud? Kas ta ei usu kõiki neid ameteid, kes on KSH eelhinnanguga nõustunud ja nõustunud sellega, et seda ei pea tegema? Milles see probleem on? Ma saan aru, et kui te olete vastaspoolel, siis te ei usu seda, mida räägib arendaja, siis te ei pruugi isegi uskuda seda, mida räägib vald, aga kas te ei usalda ka kolmandaid objektiivseid riigiasutusi ja ka eksperti?

Rein Põldmaa: Jah, kui eelhinnangu andja väidab, et kõik müra ja reostus jäävad täpselt Rehe kinnistu piiri taha, siis on õigus külaelanikel ikkagi karta, et nad ei jää sinna taha.

Veiko Viisileht: Aga millele see kartus baseerub?

Rein Põldmaa: Külaelanike elukogemusele.

Sirje Elme: Mõni näide, kus selline situatsioon on juhtunud?

Malle Jaanikesing: Tolm näiteks levib, kaugelt tuleb. Teed tehakse tolmuwabaks, aga see tolmu tuleb kuskilt risti läbi hoovide ikkagi, olgugi, et tolmu on ära tõkestatud.

Urmas Pallon: Kõik, mis puudutab tolmu teemat, mis võib tekkida ettevõttes, siis alates teravilja vastuvõtust on igal pool meil kasutusel aspiratsioon ja aspiratsioon on läbi subfiltri. See tähendab, et tolmuosakesed, mis teravilja välja kallutamisel tulevad, lähevad läbi filtri. See on täiesti uus tehnoloogia, see tähendab kõik õhk, mis tuleb aspiratsioonist välja, on juba puhastatud. Meil tolmu ei teki.

Sirje Elme: Nendel niisugust olukorda ei ole, et tuleb auto ja kallutab kuskile midagi vabas õhus. Kogu süsteem on kinnine.

Urmas Pallon: Kinnised süsteemid.

Janika Raudsepp: Selle punkti lõpetuseks, te jääte ka oma seisukohtade juurde, ma saan aru?

Rein Põldmaa: Jah.

3. Detailplaneeringuga kavandatud lahendus on vastuolus avalike huvidega (planeeringualal asub väärtuslik põllumajandusmaa).

Janika Raudsepp: Kas ma sain õigesti aru, et see punkt on põhimõtteliselt läbi räägitud?

Rein Põldmaa: Külaelanikud jäävad oma seisukoha juurde, et väärtuslikule põllumajandusmaale, mis see põld kahtlemata on, ei tohiks ehitada.

4. KSH algatamata jätmise oli õigusvastane (puuduvad selged, arvuliselt väljendatud, loogilised ja erapooletult kontrollitud põhjendused, et olulist keskkonnamõju ei esine).

Janika Raudsepp: Olete välja toonud selle, et puuduvad selged, arvuliselt väljendatud, loogilised ja erapooletult kontrollitud põhjendused, et olulist keskkonnamõju ei esine. Helistasin täna Keskkonnaameti spetsialistile Ivo Ojamäele ja küsisin huvi poolest, kui palju KSH eelhindangu raames üldse uuringuid tehakse. Ta ütles, et neid ikka ei tehta. Ja tegelikkuses, kui algatatakse KSH, ka siis tehakse lisauuringuid ikkagi vähe. Tehakse mõned müramõõtmised, aga muidu on KSH kompleksne uuring. Aga ta ütles ka seda, et kui ekspert on öelnud, et olulist mõju ei ole, siis ei ole põhjust selles kahelda.

Veiko Viisileht: Et kui teie väide on, et need põhjendused ei ole erapooletult kontrollitud, et kas te siis tahate öelda, et eelhindangu andnud eksperdi põhjendusi peaks veel omakorda keegi kolmas kontrollima? Kas ekspert ei ole siis erapooletu?

Rein Põldmaa: Kaks lauset tagasi me väljendasime just külaelanike seisukohta, et ei ole usutav, et keskkonnamõju jääb kinnistu piiride sisse. Ja selline on külaelanike seisukoht, midagi teha ei ole. Me ei usu seda, et müra jääb sinna seina taha seisma, mis on kinnistu piiri peal. Müra levib olenevalt tuule suunast, õhurõhust, müra kaja. See on päris keeruline probleem. Müraprobleemiga on Põltsamaa vald väga tihedalt tegelenud ja on väga põhjalikud uuringud läbi viinud.

Margo Kuusk: Ma väga vabandan, ma ei saa kiusatusele kuidagi vastu panna ja küsida sellist küsimust. Kui nüüd sellele teele rajataks kergliiklustee ja seal kõrval hakkaksid näiteks 7 inimest tegelema rulluisusõiduga. Siis, lihtsalt ise olles kunagi sõitnud seda, ma tean, et see tekitab müra rohkem kui jalgratas. Kas see on nüüd see, mis teie kontekstis oleks täiendav müra teke? Me küll enne jõudsime sinna, et me oleme erinevatel seisukohtadel. Me teame ja oleme nõus sellega, et ta suureneb. Aga kas see on ka oluline osa? Te järjekordselt kisute kontekstist välja. Me jääme sellele seisukohale, et 2 autot tunnis on ikkagi see, mille võrra liikluskoormus suureneb. Ja kui te ütlete, et see on väga oluline liikluskoormuse kasv, siis ma kuidagi ei saa olla teiega samal seisukohal, et see on oluline. Kaks lauset tagasi te ütlesite, et oma elukogemusele tuginedes ütlete, et need asjad ei jää kinnistu piiridesse. Aga te ainult viitate teie elukogemusele tuginedes, et tegemist on õigusvastase KSH algatamata jätmisega.

Rein Põldmaa: Külaelanike arvates nii ta on jah.

Margo Kuusk: Ja see teebki ta nii-öelda õigusvastaseks?

Veiko Viisileht: Aga millise konkreetse normiga on KSH algatamata jätmise vastuolus? Milline norm ütleb, et praeguses olukorras oleks pidanud selle algatama?

Rein Põldmaa: Suuliselt ma ei oska väga peast vastata. Võtke meie 18. augusti vastus, seal on väga detailselt see lahti võetud.

Janika Raudsepp: Ma loen teile selle ette: „*Leiame jätkuvalt, et detailplaneeringu menetluses KSH algatamata jätmine oli õigusvastane. Nagu eelnevates punktides välja tõime, on mitmed olulised mõjud (tootmiseseadmete, transpordi müra, liiklusohutus, kinnisvara hindade langus) jäänud menetluses välja selgitamata. Seejuures ei ole neid ka Adepte Ekspert OÜ koostatud KSH eelhindangus kas üldse käsitletud või vaid üldsõnaliselt nenditud, et tehniliste meetmetega on võimalik häiring viia miinimumini (tootmiseseadmete müra osas). Puuduvad selged, arvuliselt väljendatud, loogilised ja erapooletult kontrollitud põhjendused, mis tõestaks, et olulisi keskkonnamõjusid ei esine ja seetõttu ei ole KSH algatamine vajalik. KSH eelhindamise oluliste puuduste tõttu leiame jätkuvalt, et otsus KSH algatamata jätta oli sisuliselt õigusvastane. Seejuures on tegemist olulise menetlusveaga, mis tingiks kõrvaldamata jätmise korral paratamatult ka planeeringu kehtestamise õigusvastasuse.*“

Veiko Viisileht: Mina ei kuulnud seal viidet normile. Millise sättega siis on vastuolus see, et jäeti algatamata?

Rein Põldmaa: Praegu enam vastata ei oska.

Veiko Viisileht: Te ütlesite, et külaelanikud ei usu eksperdi eelhindangus toodud järeldusi. Aga eelnevalt küsitud küsimuses oli ka teine pool, et riigiasutused, kes peaksid olema erapooletud ja objektiivselt erapooletud, kas te ei usu siis ka nende arvamusi?

Rein Põldmaa: Riigiasutuse suhtes oma arvamust ei soovi avaldada.

Veiko Viisileht: Selge.

Janika Raudsepp: Aga mul on ettepanek. Kui siin on öeldud, et KSH eelhindangus on puudused (on välja toodud kinnisvara hindade langus jne), äkki siis küsiks kirjalikult KSH eksperdilt. Ta ütles, et võib eelhindangu kohta selgitusi anda. Ehk ta on lihtsalt liiga lühidalt kirja pannud.

Sirje Elme: Jah, kindlasti võib olla. Väga kahju, et ta ei saanud tulla, aga tal olid asjad varakult kokku lepitud.

Mart Tooming: See, mis puudutab kinnisvara hindade langust, seda ma ei usu lihtsalt. Seal kus on tootmine, seal on ka kinnisvara hinnad kõrgemad. See on minu kogemus.

Sirje Elme: See eeldab, et on elu.

Mart Tooming: Eriti loomakasvatushooned, tänapäeval on ehitatud suured avarad laudad, kindlasti on seal põldude hinnad kasvanud. Ühesõnaga te jääte ka neljanda punkti juurde, et KSH algatamata jätmine on õigusvastane? Teie oma neljas punktis mingit muutust ei näe, jääte enda juurde?

Rein Põldmaa: Jah.

Veiko Viisileht: Aga nendele neljale punktile lisaks midagi ei ole?

Rein Põldmaa: Mina peast ei oska midagi öelda rohkem. Võib-olla on tingitud ka hilisest kellaajast ja pikast koosolekust.

Mart Tooming: Tund ja kolmveerand. Aga ma ei oskagi praegu rohkem midagi öelda teile. Meil on siin vastus koostada, millele maavanem alla kirjutab, millisele järeldusele me jõuame, kas kiita heaks või mitte kiita.

Sirje Elme: Minu küsimus on praegu veel see, et kas meil oleks mõistlik enne, kui see vastuskiri valda läheb, viia sisse need täiendused, mis ma siin praegu pakkusin (näiteks täpsustada kasutustotstarvete koodid)? Et me saame seda teha nii, et näiteks vald paneb need oma kodulehele üles, et te näeksite, millised täpsustused olen sisse viinud. Et oleks asi veel rohkem üheselt mõistetav. Kas selline ettepanek sobib?

Janika Raudsepp: Jah.

Margi Ein: Ja ka KSH eelhinnangu tegijalt täpsustate küsimused ja vastused enne kui maavalitsuse vastus tuleb?

Janika Raudsepp: Jah.

Mart Tooming: Kõik siis. Täna teid aktiivse osavõtu eest, soovin rahulikku meelt ja head koduteed!

Protokollija:

(allkirjastatud digitaalselt)

Janika Raudsepp

Arutelu juhataja:

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Tooming

REGISTREERIMISLEHT

Rehe katastrirükkuse detailplaneeringu avalikul väljapanekul arvestamata jäetud arvamuste arutelu

04.01.2017 algusega kell 15.00 Jõgeva Maavalitsuse IV korruse saalis

Jrk. nr	Nimi	Isik/Asutus	Kontaktandmed (telefon, e-mail)	Allkiri
1.	Paula Randberg	Jõgeva Maavalitsus	56 468 418 paula.randberg@jogeva.maavalitsus.ee	
2.	Mari Tauriung	Jõgeva Maavalitsus	505 65 818 mari.tauriung@jogeva.maavalitsus.ee	
3.	Rein Goldwac	Õhuväe maagumari		
4.	Ollelle Jannikson	Kuue talu		
5.	Toivo Louhe	Õhuväe V	5050390 toivo.louhe@maavalitsus.ee	
6.	Margi Eri	Õhuväe V	5050249, margi.e@ohuvae.ee	
7.	Arne Meel	—	5187270, arne.meel@ohuvae.ee	
8.	Meiko Viisilaid	AB LINKLAW // Õhuväe V	53018225, viisilaid@linklaw.ee	
9.	Sine Elme	Casa Plaaneringud OÜ	5072826 sine@casa.ee	
10.	Anna Põllu	Tamm ja Põllukultuur	5011069 anna.põllu@tammja.com	
11.	Maarit Räsänen	Keldua Keldu OÜ / Tamsu	5082157 maarit@keldu.ee	
12.	Margo Kuusk	TÜ Tamsu lu	5045303 margo@tamsulu.ee	

Jõgeva Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond

13.	Tõnu Keras	E-Püü Nõuandja Liiga	Viaato Ouhato 5049920	
14.	Veislar Siiksoo	Hõõre M		
15.	Kuih Tamm	Jõgeva M		
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				